

Nazwa przedmiotu: Metodyka nauczania gry na klawesynie			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalno - Pedagogiczny Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważne od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: pedagogika instrumentalna - gra na klawesynie	
Forma studiów: stacjonarne II st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)		Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykłady	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: I-II / II-III	Wymiar godzin: 45
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	dr hab. Anna Krzysztofik-Buczyńska, prof. UMFC		
Cele przedmiotu	1.Przygotowanie do zawodu nauczyciela klawesynu w szkołach muzycznych II stopnia 2.Pozyskanie wiedzy na temat metod pracy z uczniami w różnych grupach wiekowych 3.Poznanie literatury pedagogicznej i zasad doboru repertuaru do indywidualnych potrzeb każdego ucznia		
Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii, pedagogiki i podstaw dydaktyki		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	znaczenie i miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	D.1.W1
	2	podstawę programową nauczanego przedmiotu(instrumetu), cele kształcenia i treści nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie nauczania gry na instrumencie	D.1.W2.
	3	zadania merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze oraz konieczność wykorzystywania nowoczesnych technologii multimedialnych oraz konieczność dostosowywania ich do potrzeb edukacyjnych uczniów oraz konieczność stosowania nowoczesnych metod zwłaszcza aktywizujących uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	D.1.W4
	4	metody kształcenia w odniesieniu do nauczania gry na instrumencie, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9
	5	sposoby diagnozy, kontroli i oceniania ich rodzaje i istotę w pracy dydaktycznej	D.1.W10- W11

	6	istotę diagnozy wstępnej każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu(instrumentu)lub prowadzonych zajęć oraz konieczność podmiotowego wspomagania jego rozwoju; konieczność wspierania ucznia w przyswajaniu metod i technik skutecznego uczenia się, praktycznego wykorzystywania wiedzy oraz konieczności powtarzania i utrwalania wiedzy;	D.1.W12
	7	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13
	8	zasady optymalnego wykorzystania czasu lekcji, ewaluacji swojej pracy oraz kształtowania pozytywnych wzorców i relacji w procesie dydaktycznym a także konieczność kształtowania potrzeby ciągłego doskonalenia się u swoich uczniów, kształtowania motywacji do uczenia się i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	D.1.W14-W15
Umiejętności	9	Identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; określić rozkład materiału oraz powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D.1.U1, U.3
	10	dostosować metody, środki dydaktyczne oraz sposób komunikacji do indywidualnych potrzeb uczniów, wspierać i inspirować ich potrzeby edukacyjne	D.1.U4- U.5 D.1.U.7
	11	tworzyć narzędzia analizy i oceny pracy uczniów i ich efektów oraz formułować ich rzetelną ocenę	D.1.U6
	12	wykorzystać wyniki diagnozy umiejętności uczniowskiej oraz wyniki obserwacji jego pracy (zwłaszcza typowe dla przedmiotu-instrumentu błędy)do ciągłego podwyższania jakości kształcenia	D.1.U8- U.9
	13	Podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1.U10- U.11
Kompetencje społeczne	14	dostosowywania metod pracy do stylów uczenia się i indywidualnych potrzeb uczniów oraz inspirowania ich do kreatywnych poszukiwań artystycznych poszerzających wiedzę i zdrowy tryb życia	D.1.K1, K.3
	15	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D.1.K4
	16	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich nawyków kulturalnych i kompetencji komunikacyjnych, umiejętności pracy w grupie (zwłaszcza rozwiązywania problemów)	D.1.K5-K6
	17	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu oraz prezentowania i promowania postawy „uczenia się przez całe życie”	D.1.K7, K9

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU	Liczba godzin
1. Analiza podstaw programowych instrumentu głównego klawesyn obowiązujących w szkołach muzycznych II stopnia. 2. Program nauczania przedmiotu klawesyn główny w szkole II stopnia - cele nauczania, treści kształcenia, projektowanie 3. Praca nad warsztatem instrumentalnym ucznia szkoły muzycznej II stopnia 4. Indywidualizacja nauczania i jego ranga w procesie kształcenia na drugim etapie edukacyjnym 5. Nauczanie dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów z uwzględnieniem ich zdolności i wrodzonych predyspozycji 6. Rozwiązania metodyczne i organizacyjne w szkole muzycznej II stopnia uwzględniające w nauczaniu zróżnicowanie uczniów. 7. Monitorowanie i ocena procesu dydaktycznego 8. Przygotowanie do występu publicznego 9. Analiza dostępnej literatury edukacyjnej w szkole muzycznej II stopnia 10. Komunikacja i współpraca z rodzicami 11. Nowoczesne techniki nauczania stosowane w szkolnictwie II stopnia 12. Stres i techniki relaksacyjne 13. Wizerunek współczesnego artysty 14. Wykorzystanie współczesnych technik multimedialnych 15. Omówienie wybranych pozycji literatury fachowej	45

Metody kształcenia	1. Wykład 2. Praca z tekstem 3. Dyskusja 4. Rozwiązywanie zadań dydaktycznych 5. Praca indywidualna 6. Prezentacje
--------------------	---

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Metoda	Numer efektu uczenia
	1. Realizacja zleconego zadania 2. Prezentacja wybranej pracy 3. Kolokwium 4. Egzamin	1-17

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-15	1-6	1-4
2	1-15	1-6	1-4
3	1-15	1-6	1-4
4	1-15	1-6	1-4
5	1-15	1-6	1-4
6	1-15	1-6	1-4
7	1-15	1-6	1-4
8	1-15	1-6	1-4
9	1-15	1-6	1-4
10	1-15	1-6	1-4
11	1-15	1-6	1-4

12	1-15	1-6	1-4
13	1-15	1-6	1-4
14	1-15	1-6	1-4
15	1-15	1-6	1-4
16	1-15	1-6	1-4
17	1-15	1-6	1-4

Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia każdego semestru jest:			
	<ul style="list-style-type: none"> - regularna obecność studenta na zajęciach (dopuszczalne są 3 nieusprawiedliwione nieobecności oraz 5 nieobecności usprawiedliwionych - Regulaminu Studiów UMFC) - wywiązywanie się z powierzonych do realizacji zadań i projektów w trakcie trwania semestru - zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym 			
Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
ECTS	-	2	1	-
Liczba godzin w tyg.	-	2	1	-
Rodzaj zaliczenia	-	kolokwium	egzamin	-

Literatura podstawowa

Podstawa programowa przedmiotów : klawesyn główny i klawesyn obowiązkowy obowiązująca w szkołach muzycznych II stopnia.

- J.S.Bach - Clavierbuchlein vor Wilhelm Friedmann Bach, 1708-1717
- C.PH.E.Bach - O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych, Berlin 1753, przekład J.Solecka i M.Kraft, Kraków Astraia 2017
- G.Frescobaldi - Toccata e partite d'intavolatura di cembalo. Libro primo. Rzym 1615 (przedmowa)
- J.Mattheson - Der volkomene Cappellmeister, Hamburg 1739
- G.Muffat - Florilegium sekunduje, 1698 (przedmowa)
- J.Quantz - O zasadach gry na flecie poprzecznym, Berlin 1752, wyd.AM w Łodzi
- Fr.Couperin - L'art toucher de clavecin
- J.Clark, D.Connon - Zwierciadło ludzkiego żywota - Refleksje na temat Pièces de clavecin François Couperina
- A.Mądry - C.PH.E.Bach - edytoryka, stylistyka, dzieło
- G.Frescobaldi - wstęp do toccat
- D.Szlagowska - Muzyka Baroku
- W.S.Newman - The Sonata in the Baroque Era
- Z.Szwejkowski - Historia muzyki XVIIw. oraz Między Kunsztem a ekspresją
- Ch.Wolf - Johann Sebastian BACH - Muzyk i Uczony, tłum.B.Świdarska, LOKOMOBILA Warszawa
- M.Vignal - Synowie Bacha, wyd. ASTRAIA, Kraków 2017
- M.Bukofcer - Muzyka w epoce baroku
- L.Zenobi - Muzyk doskonały
- N.Harnoncourt - Muzyka mową dźwięków oraz Dialog muzyczny, Fundacja Ruch Muzyczny, Warszawa 1995 i 1999
- Sz.Paczkowski - Nauka o afektach w myśli muzycznej I połowy XVII wieku, Lublin 1998
- F.Wesołowski - Barokowa teoria afektów w praktyce muzycznej, Zeszyt naukowy 63, AM Wrocław 1994
- Sandor G. - O grze na fortepianie, Warszawa 1994
- Dostępne zasoby internetowe
- CANOR - wybrane artykuły z numerów archiwalnych, dotyczące wykonawstwa klawesynowego
- Słowniki, encyklopedie
- S. de Brossard - Doctionnaire de musicque, Paryż 1716-1717, Tabela ornamentów

Literatura uzupełniająca

- Dankowska J. - „O muzyce i filozofii” Akademia Muzyczna im. F. Chopina, Warszawa 2000
- Day Ch. - „Rozwój zawodowy nauczyciela - uczenie się przez całe życie” Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- Olędzki S.(red.) - „Z praktycznych zagadnień pedagogiki muzycznej” Zeszyty Naukowe AMFC Filia w Białymstoku nr 2
- Pielachowski J.- „Trzy razy szkoła: uczniowie, nauczyciele, organizacja” wydawnictwo eMPi2, Poznań
- Hansen Anders - „Wyłoguj swój mózg”
- Kaczmarzyk Marek-„Szkoła neuronów”
- Profesjonalizm w edukacji muzycznej. Propozycje dla zmieniającej się szkoły, red.: R. Gozdecka, A. Wejner, Lublin 2013,
- M. Przychodzińska, Wychowanie muzyczne - idee, treści, kierunki rozwoju, Warszawa 1989,
- R. Ławrowska, Uczeń i nauczyciel w edukacji muzycznej, Kraków 2003
- Z. Konaszkiewicz - Szkice o pedagogice muzycznej, Warszawa 2001
- E. Kumik - Muzyka w przestrzeni edukacyjnej, Łódź 2019
- Jak budować dobrą szkołę? Potencjał i bariery ewaluacji w oświacie, red.: G. Mazurkiewicz, Kraków 2015,
- Jakość edukacji. Różnorodne perspektywy, red.: G. Mazurkiewicz, Kraków 2012,
- B. Bonna, Zdolności muzyczne - ich rozwój i uwarunkowania : wybrane koncepcje uzdolnienia muzycznego, w: Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 1, Zdolności i stymulowanie ich rozwoju, red.: W.Limont, J. Cieślíkowska, Toruń 2005,
- dostępne materiały internetowe

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	45	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Praca własna z literaturą	10	Inne	0
Konsultacje	10		
Łączny nakład pracy w godzinach	90	Łączna liczba ECTS	3

Możliwości kariery zawodowej

Praca w szkołach muzycznych I i II stopnia